

іншої культури, ментальності, її традицій, співставляючи їх з культурною спадщиною свого народу.

Формування полікультурних взаємовідносин між студентами технічних вищих навчальних закладів України в умовах сьогодення відбувається за рахунок організації соціально-педагогічної роботи з формування навичок толерантної взаємодії; співпраці студентів різних культур, рас та віросповідань у позанавчальній діяльності[7].

Отже, процес реформування вищої освіти України на тлі сьогодення спрямований на студентоцентризм, підкріплений культурознавчою парадигмою, що передбачає нові підходи у підготовці студентської молоді у вищих навчальних закладах. Розвиток ідей полікультурності повинен сприяти всебічному розвитку особистості, толерантному ставленню до представників інших етносів і культур, подоланню агресії та расизму, вирішенню конфліктів, ефективному налагодженню взаєморозуміння та миру, встановленню добросусідських відносин та діалогу культур взаєморозуміння та миру.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: Матеріали до першої лекції / Укл. М.Ф. Степко, Я.Я. Болубаш, К.М. Левківський, Ю.В. Сухарніков; відп. ред. М.Ф. Степко.

2. Товажнянський Л.Л Розмова з ректором НТУ «ХПІ» //Газета «Політехнік».– 2004.–С.7-8 .

3. Фісенко О.Г. Проблеми розвитку української освіти в умовах євроінтеграції// Гуманізм та освіта. – 2010. – №7. – С. 17–22.

4. Степанов Є. П. Формування культури міжетнічних відносин у студентської молоді : навч.-метод. посіб. зі спецкурсу для студ. пед. спец. / Є. П. Степанов ; ДЗ Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка.

5. Агадуллін Р.Р. Педагогіка і психологія: Полікультурна освіта: Методолого-теоретичний аспект // Педагогіка і психологія. – 2004. – №3(4). – С. 18–19

6. Багатокультурність і освіта: Перспективи запровадження засад полі культурності в системі середньої освіти України. Аналітичний огляд та рекомендації / за ред. О.Гриценко. – К. : УДКД, 2001. – 11с.

7. Зозуля І.С. Полікультурні взаємовідносини іноземних студентів у середовищі вищого навчального закладу України(досвід Вінничини) // Гуманізм та освіта. – 2010. – №7. – С. 15–17.

8. Бойченко В. Сучасний стан полікультурної вихованості молодших школярів/ В.Бойченко// Початкова школа. – 2005. – №5. – С. 12–14.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Левницька Лілія Анатоліївна - викладач кафедри німецької філології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Коло наукових інтересів: розвиток полікультурної освіти в університетах України.

УДК 373.5.016 :81'243]. 011.33 (410)

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ НАВЧАННЯ СУЧАСНИХ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЛАНЦІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Оксана МАКСИМЕНКО (Київ)

Постановка проблеми. Поступальна політика Європейського Союзу у галузі іншомовної освіти як пріоритетної складової у розбудові конкурентної економіки спільноти має життєве втілення. Суспільне ставлення європейців до знань сучасних іноземних мов виявляють показники (Eurobarometer, 2012 р.): 98% вважають корисним їх опанування для майбутнього своїх дітей, 88% є прихильниками їх значущості. 54% можуть підтримувати розмову щонайменш однією іноземною мовою, 25% – двома мовами, а 10% – трьома.

Проте ситуація дещо відрізняється за країнами. Так, на відміну від держав з менш поширеними мовами, громадяни яких вивчають більше мов, у Великій Британії кількість респондентів нездатних послуговуватися іноземними мовами складає 61%. Становлячи рідну для 13% населення, англійська мова є

найуживанішою іноземною мовою для 38% європейців [3, с. 5, 7]. Ситуація спричинена не лише тривалими історичними процесами, що супроводжувалися винятковими досягненнями країни у науці, техніці, економіці та освіті але й наданням власне освітніх послуг високої якості, включаючи навчання англійської мови для різних цілей. Поширене застосування мови країни призвело до її популяризації та урізноманітнення мовних потреб у галузевому використанні з одного боку, а з іншого – до гальмування мотивації опанування інших сучасних іноземних мов. Як результат, іншомовна освіта Великої Британії втілює значні досягнення, маючи свої закономірні специфічні риси у межах освітньої системи.

Для України, яка постає на шлях активізації входження у багатомовний простір Європи, важливим є вивчення досвіду передових країн,

однією з яких безперечно визнається Велика Британія, у контексті сильних і слабких позицій задля їх втілення чи уникнення у подальшій вітчизняній практиці.

Аналіз досліджень і публікацій. У переліку зарубіжних дослідників, які присвятили свої праці сучасній проблематиці іншомовної складової у ланці середньої освіти країни, слід згадати Т. Тінслі (Teresa Tinsley), У. Ланверс (Ursula Lanvers), А. Галагер-Брет (Angela Gallagher-Brett) та Дж. Канінга (John Canning), Х. МакГіннес (Heather McGuinness), К. Боард ОБІ (Kathryn Board OBE) та інших. Зацікавленість у вивченні практичного і теоретичного досвіду навчання сучасних іноземних мов у ланці шкільної освіти Великої Британії пояснює наявність фундаментальних робіт вітчизняних науковців – В. Базуріної, О. Кузнецової, О. Локшиної, О. Першукової, М. Тадеєвої. Проте питання опанування мов на рівні середньої освіти країни все ще не знайшло свого належного цілісного відображення в українському науковому просторі.

Мета статті полягає у виявленні особливостей організації та змісту навчання сучасних іноземних мов у ланці середньої освіти Великої Британії.

Виклад основного матеріалу. У Великій Британії післяобов'язкову середню загальну та професійну освіту (рівень МСКО 3¹) для молоді 16–19 років надають так звані школи та коледжі “шостого класу” (Англія, Уельс), школи та коледжі подальшої освіти (Північна Ірландія), терційні коледжі, спеціалізовані коледжі [7, с. 38–42; 9, с. 196].

В умовах зменшення різниці між загальноосвітнім і професійним напрямками навчання установи середньої освіти пропонують широкий вибір професійних і загальноосвітніх курсів. Вирішальним чинником, який впливає на процес такого зближення є вимоги сучасних ринків праці до підготовки фахівців нової якості, а ключовим інструментом – система кваліфікацій. Кваліфікації є основною ідеєю організації навчання на цьому рівні освіти. Це загальні кваліфікації, що надають Загальне свідоцтво про освіту (General Certificate of Education / GCE) і

мають рівні: підвищений – Advanced-level (A-level) та допоміжний – Advanced Subsidiary (AS); та професійні кваліфікації – GCEs / A-levels in applied subjects (applied A-levels) [9, с. 215, 230].

Традиційно протягом навчання на рівні МСКО 3 учні обирали три предмети із запропонованих закладом на здобуття GCE A level, до яких мови здебільшого не входили. Реформа кваліфікацій, які здобувають учні віком 16–19 років, започаткована у 2000 р., розширила перелік навчальних предметів до п'яти. На сучасному етапі для здобуття кваліфікацій GCE AS на першому році після обов'язкової освіти (до 17 років) учням пропонується вивчати до п'яти предметів, на другому – три [4, с. 6, 12; 12, с. 29–35].

Кваліфікація GCE A-level складається з юнітів² AS та A2. AS є як окремою кваліфікацією так і вміщує 50% кваліфікації (два юніти) A-level. A2 становить 50% A-level, передбачаючи вищі вимоги та рівень складності матеріалу у двох наступних юнітах (2008 р.).

Кваліфікації підвищеного рівня з прикладних предметів (A-levels in applied subjects) також структуровані за принципом поділу на AS та A2 за юнітами (зазвичай три) та категоріями окремого (single award) і подвійного дипломів (double award) [9, с. 230, 231]. Так основними кваліфікаціями є:

- Загальне свідоцтво про освіту підвищеного допоміжного рівня / Advanced Subsidiary General Certificate of Education (окремий диплом, три юніти AS);

- Загальне свідоцтво про освіту підвищеного допоміжного рівня / Advanced Subsidiary General Certificate of Education (подвійний диплом, шість юнітів AS);

- Загальне свідоцтво про освіту підвищеного рівня / Advanced General Certificate of Education (окремий диплом, три юніти AS + три юніти A2);

- Загальне свідоцтво про освіту підвищеного рівня / Advanced General Certificate of Education (подвійний диплом, шість юнітів AS + шість юнітів A2). У такий спосіб очікується інтенсивніше залучення молоді до вивчення сучасних іноземних мов за умови їх поєднання з іншими предметами, що також можливо досягти і шляхом отримання професійних кваліфікацій.

Характерною особливістю Британії щодо іншомовної освіти є вибіркове навчання іноземних мов на рівні післяобов'язкової середньої освіти (МСКО 3). За типовим розподілом часу на один предмет GCE A-level припадає 4,5–5 годин на тиждень [4, с. 7–9].

¹ За Міжнародною стандартною класифікацією освіти (МСКО) ЮНЕСКО (2011 р.) рівень МСКО 3 – це рівень, на якому молодь віком 14/16–17/20 років здобуває освіту протягом 2–5 років після закінчення навчання на рівнях МСКО 1 та МСКО 2, отримуючи повну середню освіту. Навчальні програми цього рівня надаються різними типами навчальних закладів та відкривають для молоді можливість отримати повну середню освіту для продовження навчання в університеті (академічний напрям) чи набути необхідні навички для отримання роботи (професійний напрям).

² Юніт – тематичний модуль з предмету, який є основною заліковою одиницею навчального процесу.

Рівнями опанування мов³ є B1, а для AS / A-level, Welsh Bac, Advanced – B2 [14, с. 7]. Найпоширенішими виучуваними іноземними мовами визнаються французька та німецька, які повільно але поступово втрачають свої позиції на користь інших мов, серед яких іспанська, італійська, китайська, російська та японська [13, с. 65].

Під час опанування професійних курсів на здобуття професійних кваліфікацій також передбачена можливість вивчення молоддю іноземної мови. Зокрема, учні, які спеціалізуються у галузі бізнесу, сфері організації дозвілля та рекреації, подорожі та туризму, роздрібної торгівлі та дистрибуторських послуг тощо можуть за вибором включати мовні юніти як складову програми навчання, що веде до отримання відповідних кваліфікацій [4, с. 6, 9].

Важливо, що між зазначеними загальноосвітніми та професійними кваліфікаційними рівнями встановлена відповідність, що підкреслює тенденцію зближення загальноосвітнього і професійного напрямів навчання у ланці середньої освіти (МСКО 3). Професійні кваліфікації забезпечують ширші можливості підготовки у професійній галузі, заохочують до використання підходів до викладання та оцінювання на основі професійно-орієнтованого контексту. У галузі навчання мов здобувачі кваліфікацій A-levels in applied subjects можуть поглиблювати знання, набувати навички відповідно до потреб професійної галузі [4, с. 12–13].

У Шотландії післяобов'язкову середню освіту (загальну та професійну) на заключному ступені середньої освіти (5, 6 класи) здобувають учні віком 16–18 років у середніх школах та коледжах подальшої освіти. Слід зазначити, що кількість предметів для здобуття Вищого та Просунутого вищого рівнів (Higher and Advanced Higher levels) Кваліфікаційного сертифікату Шотландії (Scottish Qualifications Certificate / SQC) становить п'ять і більше одиниць, серед яких можуть бути додаткові іноземні мови [11, с. 21, 25].

Професійну освіту на рівні МСКО 3 у Шотландії пропонують коледжі подальшої освіти молоді віком 16–18 років і старше. Йдеться про різні курси на здобуття кваліфікацій Scottish Vocational Qualifications (SVQ), Higher National Certificate або Higher National Diploma. Програми курсів розробляються у співпраці з працедавцями, що забезпечує їх зорієнтованість на потреби

економіки. Програма структурована на основі юнітів, перелік яких визначено у каталозі Шотландської кваліфікаційної адміністрації (Scottish Qualifications Authority / SQA). Остання опікується більшістю національних кваліфікацій, у тому числі і професійних, які існують до рівня університетського ступеня [11, с. 29–30].

Що стосується рівня навченості, то у Шотландії учні віком 16 років мають досягти з іноземної мови B1. Для повної середньої освіти встановлено рівень B2, для згаданих кваліфікацій – B2 / C1 [14, с. 7].

Отже, у Великій Британії у ланці старшої школи передбачено вибіркове навчання 1 чи 1–2 іноземних мов, як складової підготовки на здобуття загальноосвітнього та професійного кваліфікаційного рівня з тенденцією до акцентування останнього на потребах окремих галузей спеціалізації, що розширює можливості вивчення іноземних мов.

Стосовно змісту навчання слід наголосити, що він укладений з урахуванням рекомендацій Ради Європи для ланки середньої освіти та її напрямів. Так, програма з іноземних мов закладів професійного спрямування передбачає наявність загального і професійного компонентів. Програмними завданнями є опанування студентами комунікативних видів діяльності у професійному і загальному контексті (говоріння – обговорення інформації за переліком тем, перемовини з професійних питань, аудіювання і читання з метою отримання інформації, письмо з метою надання інформації з письмового чи усного джерела тощо) [8, с. 56–58].

Прикладом підходу до структурування змісту навчання іноземних мов для закладів професійного навчання у країні є навчальна програма з іноземних мов (французька, німецька) міського технологічного коледжу Емануель (Emmanuel City Technology College / Emmanuel College, Гейтсхед, Англія) [10]. Програма зорієнтована на формування в учнів лінгвістичних умінь для розуміння і спілкування мовою на просунутому рівні (advanced level). З цією метою перелік тем для навчання є доволі ґрунтовним, охоплюючи базові реалії, які стосуються життя і культури країни, мова якої вивчається (засоби масової інформації, мистецтво, суспільні проблеми, технології, освіта, навколишнє середовище тощо). Програма курсу поділяється на юніти, наповнення яких структурується відповідно до видів мовленнєвої діяльності та сфер використання мови за кваліфікаційними рівнями (табл. 1) [10, с. 24].

³ Рівні опанування мов наводяться за системою, прийнятою у країні на основі Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Таблиця 1

Характеристика програмного навантаження за кваліфікаційними рівнями

Номер юніта / види мовленнєвої діяльності	Наповнення	Частка в оцінці для A Level (A2), %	Частка в оцінці для AS Level (AS), %
Юніт 1: говоріння	а) передбачає рольові ігри, які проводяться у професійному та побутовому / щоденному (domestic) контекстах використання мови б) включає підготовку презентацій та обговорення виучуваних тем	15	30
Юніт 2: аудіювання, читання, письмо	а) ґрунтується на темах, які пов'язані з роботою та дозволяють б) містить тексти для прослуховування і читання та вправи до них в) охоплює формування практичних навичок письма (написання факсів, листів тощо)	20	40
Юніт 3: читання та письмо	передбачає формування умінь розуміти прочитане, коротко викладати зміст та надавати власну думку іноземною мовою щодо проблемних питань	15	30
Юніт 4: говоріння та читання	а) включає обговорення іноземною мовою прочитаного письмового тексту б) містить обговорення інтересів, загальних тем, сучасних / поточних питань / проблем та справ	15	-
Юніт 5: аудіювання, читання, письмо	а) спрямований на відпрацювання умінь розуміти на слух та читати великі за обсягом (extended) тексти; б) ґрунтується на виконанні завдань, які вимагають відповідей іноземною мовою та використання невербальних засобів, вираження власної думки	20	-
Юніт 6: культура та суспільство	охоплює виконання та захист частини курсової роботи по темі за вибором учня, яка має бути обов'язково пов'язана з країною, мова якої вивчається (13 рік навчання)	15	-

Як видно з наведеної табл. 1, юніти базуються на видах мовленнєвої діяльності, мають комунікативну спрямованість та інтегративний практичний характер завдань з поєднанням читання і обговорення, презентації і обговорення, читання і письма. Для A Level передбачена ґрунтовніша підготовка, ніж для AS Level за рахунок кількості юнітів та їх наповнення, що підтверджується практикою інших коледжів. Разом з тим, констатуємо поділ сфер використання мов на загальнонавчальну і професійну, що дає нам підставу говорити про присутність відповідних компонентів.

Невід'ємною складовою загального компонента навчальної програми є теми для збагачення соціокультурних знань учнів, що відображають історію, реалії сьогодення країни, мова якої вивчається. На основі окремих тем порівнюються особливості обох країн. Професійний компонент спрямований на розширення знань щодо використання іноземної мови у діловому контексті на робочому місці. Докладніше перелік тем визначається на основі підручника, обраного для викладання курсу. Так,

у коледжі Емануель для викладання німецької мови у програмах AS використовується вітчизняний підручник *Zeitgeist 1 AS*. Професійний компонент включає розгляд тем щодо вибору майбутньої кар'єри у технологічній галузі, укладання заяви про прийняття на роботу та проходження інтерв'ю, рівності прав працюючих, методів роботи тощо. Окрім того, увага приділяється перспективам роботи на теренах Європи. Серед основних практичних навичок для формування – аналіз статистичних даних, написання офіційних листів та підготовка презентації [6].

Важливою характеристикою навчальної програми є її практична комунікативна спрямованість. Види мовленнєвої комунікативної діяльності, які мають реалізуватися згідно з програмою, охоплюють сприймання усне (аудіювання) та зорове (читання), говоріння та письмо, усну та письмову комунікацію, яка виконує провідну роль у практичному і суспільному житті.

Слід зазначити, що важливим є поєднання в юнітах комплексного розвитку навичок та умінь.

Наприклад, у юніті 1 говоріння: аудіювання – говоріння (монологічне мовлення) – усна комунікація, що відпрацьовується шляхом застосування відповідного набору тренувальних вправ і завдань. У такій комбінації видів мовленнєвої діяльності, на основі тематики, що вивчається, реалізуються основні цілі щодо вдосконалення іншомовної комунікативної компетентності (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної компетентностей) у загальному і професійному контекстах. Водночас, чільне місце відводиться і вивченню граматики [10, с. 24].

Таким чином, зміст навчання у напрямі професійної освіти Британії охоплює загальноосвітній і професійний компоненти. Останній структурується, виходячи з професійних орієнтирів навчального закладу. Важливою складовою змісту професійного компонента навчання є елементи ділової мови – знання і навички про підготовку резюме, листи, інтерв'ю тощо.

В умовах зближення загальноосвітнього та професійного напрямку навчання потужною тенденцією виглядає так звана “професіоналізація” змісту навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах, яка відбувається за рахунок запровадження вже згаданої складової ділової мови. Прикладом такої програми може слугувати програма з французької мови для рівня AS Хенлі коледжу (Henley College, Хенлі-он-Темз, Англія). Вона розрахована на два роки (12–13 класи, 2 уроки по 1,5 години на тиждень). У викладанні використовується вітчизняний підручник *Élan 1, French AS* [1].

Змістом програми передбачено вивчення загального компонента та впровадження елементів професійного компонента. Загальний компонент охоплює головні напрями “Людина та суспільство” і “Вільний час та спосіб життя” з підтемами: інформація про себе, засоби масової інформації, музика та засоби сучасного спілкування, культура Франції, молодь та сучасність, спорт, спосіб життя, туризм, родина, плани на майбутнє. Особливістю тематики є зосередженість на соціокультурних реаліях сучасної Франції та франкомовних країн із залученням автентичних матеріалів (тексти, медіа файли, фільми, телевізійні програми, Інтернет, музика).

Професійний компонент представлений темами стосовно майбутнього, а саме: викликам, які постають перед молоддю у пошуках першої роботи; ролі школи у підготовці молоді до початку практичної діяльності. Впровадження ділової мови містить ознайомлення та укладання власного резюме для працевлаштування, написання ділових листів. Протягом курсу учні також набувають уміння та навички, необхідні для комунікації у різноманітних життєвих

ситуаціях, включаючи практичну діяльність, а саме: виражати думки, згоду чи незгоду, розуміти статистичні дані, робити нотатки та вести розмову за допомогою нотаток, працювати з оригінальними текстами, обговорювати права і обов'язки, викладати власні думки щодо питання у письмовій формі, обґрунтовувати позицію в обговоренні тощо. Курсом передбачено опанування граматики (іменник, прикметник, прислівник, артикль, займенник, часові форми дієслів, пасив, інфінітив, дієприкметник, умовні речення, умовний спосіб, непряма мова, питання, інверсія).

Основними видами роботи, які використовуються для відпрацювання чотирьох видів мовленнєвої діяльності (усне мовлення, читання, аудіювання, письмо), є практика в парах, групі та індивідуально, практичні заняття у малих групах з носієм мови, заняття у медіа-лінгафонних кабінетах, читання текстів та обговорення виучуваних тем, виконання лексичних і граматичних завдань, опанування граматичного матеріалу, виконання домашніх завдань, підготовка проєктів та презентацій з вивчених тем, написання есе. Програмою також передбачено виконання курсової роботи за темою, обраною учнем, що стосується Франції чи франкомовної країни [1; 5].

Іншим прикладом є програма з французької мови для рівня A Level Хенлі коледжу (Henley College, Хенлі он Темз, Англія). Вона розрахована на два роки (12–13 класи, навантаження 3 уроки по 1,5 години на тиждень). У викладанні використовується вітчизняний підручник *Élan 2, French A2* [2]. Зміст охоплює загальний компонент та елементи професійного. Так, загальний компонент містить напрями суспільно-політичних питань та проблем довкілля з розгалуженою тематикою, а саме: відомості про Францію, злочинність, виклики суспільства, енергетика, захист планети, нові технології, література і мистецтво, політика. Окрім того, передбачено опрацювання матеріалів, що пов'язані з вивченням регіонів Франції, кіно, літературних творів тощо. Курс базується на автентичних матеріалах (тексти, фільми, програми, Інтернет).

Тематика професійного компонента охоплює питання зайнятості, комерції, глобалізації, а також підготовку власного резюме і ділових листів.

До переліку граматичних тем увійшли: займенники, пасив, інфінітив, часові форми, умовні речення, умовний спосіб, труднощі перекладу, повторення. Чотири види мовленнєвої діяльності (усне мовлення, читання, аудіювання, письмо) спрямовані на комунікацію. Основними уміннями і навичками, які формуються, зазначено обговорення тем і текстів; вираження власної

думки, засудження і обстоювання точки зору; розвиток аудіювання з подальшим виконанням усних завдань, читання, письмових завдань, побудова складних речень, обговорення і письмові роботи з літератури і мистецтва, написання різних видів есе. Окремо формуються уміння з перекладу з французької мови на англійську. Курсом передбачені заняття в медіа-лінгвафонному кабінеті та малих групах з носіями мови. Програмною вимогою є виконання курсової роботи за темою, обраною учнем, з запропонованого переліку з літератури та культури Франції [2; 5].

Таким чином, у програмах загальноосвітнього напрямку для рівнів А та АS передбачена двокомпонентна структура змісту. Загальний компонент містить широкий перелік тем з соціокультурних реалій сучасності країни, мова якої вивчається, та франкомовного світу у міжкультурному вимірі. Професійний компонент включає ознайомлення з темами, пов'язаними з використанням вивчуваної мови у подальшому, діловим мовленням для працевлаштування, опануванням широкого переліку трансферних умінь, необхідних для практичної діяльності у контексті окремих та інших тем.

Висновки. Досвід організації навчання іноземних мов на рівні середньої освіти Великої Британії полягає у кваліфікаційному підході, що нормує кількість вивчуваних предметів за вибором та водночас дещо звужує можливості опанування мов у загальноосвітньому та професійному напрямках. Впровадження розширеного переліку предметів для опанування з реформуванням кваліфікацій, застосування юнітової структури покликано заохочувати молодь до активнішого вибору вивчати іноземні мови. Рівень програм визначається діючими кваліфікаційними вимогами країни.

Результати аналізу змісту навчання іноземних мов загальноосвітнього і професійного напрямів виявили втілення двокомпонентної структури, що створена поєднанням загального і професійного компонентів. Відмінність змістових компонентів за напрямами полягає у переважній ролі загального компоненту у академічному напрямі та профільної складової у професійному. Укладання змісту здійснюється з урахуванням соціокультурного та міжкультурного підходів, комплексного розвитку мовленнєвих умінь та навичок, з використанням автентичних джерел та ІКТ, сучасних методів викладання. Перевага надається використанню вітчизняних підручників.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у спрямуванні уваги на особливості реформування та тенденціях іншомовної галузі у ланці середньої освіти Великої Британії, аналіз результативності та вивчення можливостей застосування отриманого теоретичного і практичного досвіду в Україні.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Élan 1. French AS. / [Daniele Bourdais, Marian Jones, Tony Lonsdale, Gill Maynard, Martine Pillette]. – Oxford: Oxford University Press, 2008. – 176 p.
2. Élan 2. French A2 / [Marian Jones, Daniele Bourdais, Gill Maynard, Martine Pillette]. – Oxford: Oxford University Press, 2009. – 157 p.
3. Europeans and their languages. Special Eurobarometer 386 / Wave EB 77.1 Special Eurobarometer. – Brussels : TNS Option & Social, June, 2012. – 145 p.
4. Foreign Language Teaching in Schools in Europe. Situation in United Kingdom (England, Wales and Northern Ireland). – Eurydice, 2001. – 17 p.
5. French A/AS Level [Електронний ресурс] / The Henley College, 2012. – Режим доступу : <http://www.henleycol.ac.uk/henleycollege/courses/humanities/languages/french/alevel.html>. – Назва з титул. екрану.
6. Hermann C. Zeitgeist 1 AS / C. Hermann, M. McCrorie, D. Sauer. – Oxford: Oxford University Press, 2001. – 176 p.
7. International Standard Classification of Education. – UNESCO, 2011. – 84 p.
8. Language learning and working competences / Kurt Stenberg (Editor). – Strasbourg : Council for Cultural Co-operation. Council of Europe Publishing, 2000. – 102 p.
9. Organisation of the Education System in the United Kingdom – England, Wales and Northern Ireland 2009/10. Eurydice. – Brussels. – 2010. – 631 p.
10. Six Form Studies 2005–2006. – UK : Emmanuel College, 2005. – 30 p.
11. Structures of Education, Vocational Training and Adult Education Systems in Europe. Scotland. – Eurydice : Brussels, 2004. – 39 p.
12. Structures of Education, Vocational Training and Adult Education Systems in Europe. United Kingdom (England and Wales, Northern Ireland). – Brussels : Eurydice, 2003. – 57 p.
13. Tinsley T. Language learning in primary and secondary schools in England. Findings from the 2012. Language Trends survey : Research report / T. Tinsley, K. Board OBE. – CfBT : Education Trust, 2013. – 127 p.
14. UK Occupational Languages Standards (revised 2010). CILT. The National Centre for Languages. – London, 2010. – 49 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Максименко Оксана Олексіївна – доцент кафедри іноземних мов фінансово-економічного факультету, кандидат педагогічних наук, Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Коло наукових інтересів: професійно-орієнтоване навчання іноземних мов у країнах Європейського Союзу.